

ตามให้ทันกับการควบคุมการใช้ ยาต้านจุลชีพในสัตว์

นายรักไทย งามภักดี
ผู้อำนวยการกองควบคุมอาหารและยาสัตว์
กรมปศุสัตว์

แผนยุทธศาสตร์การจัดการการติดยาต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564

เป้าประสงค์ 5 ข้อ

1. การป่วยจากเชื้อดื้อยาลดลง 50 %
2. ปริมาณการใช้ยาต้านจุลชีพสำหรับมนุษย์ลดลง 20 %
3. ปริมาณการใช้ยาต้านจุลชีพสำหรับสัตว์ลดลง 30 %
4. ประชาชนมีความรู้เรื่องเชื้อดื้อยาและตระหนักในการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมเพิ่มขึ้น 20 %
5. ระบบจัดการการติดยาต้านจุลชีพมีสมรรถนะตามเกณฑ์สากล ไม่ต่ำกว่าระดับ 4

แผนยุทธศาสตร์การจัดการการติดยาต้านจุลชีพประเทศไทย

พ.ศ. 2560 - 2564

ยุทธศาสตร์ที่ 1	การเฝ้าระวังการติดยาต้านจุลชีพภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว
ยุทธศาสตร์ที่ 2	การควบคุมการกระจายยาต้านจุลชีพในภาพรวมของประเทศ
ยุทธศาสตร์ที่ 3	การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในสถานพยาบาลและควบคุมกำกับดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสม
ยุทธศาสตร์ที่ 4	การป้องกันและควบคุมเชื้อดื้อยาและควบคุมกำกับดูแลการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมในภาคการเกษตรและสัตว์เลี้ยง
ยุทธศาสตร์ที่ 5	การส่งเสริมความรู้ด้านเชื้อดื้อยาและความตระหนักรู้ด้านการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมแก่ประชาชน
ยุทธศาสตร์ที่ 6	การบริหารและพัฒนากลไกระดับนโยบายเพื่อขับเคลื่อนงานด้านการติดยาต้านจุลชีพอย่างยั่งยืน

การควบคุม ป้องกันและ การแก้ปัญหาคาการดื้อยาต้านจุลชีพในภาคปศุสัตว์

1. พัฒนาโครงสร้างและ
กลไกการขับเคลื่อนงาน
ด้านการจัดการการดื้อยา
ต้านจุลชีพ

2. การพัฒนาระบบเฝ้า
ระวังและติดตามเชื้อดื้อ
ยาต้านจุลชีพ (AMR)

3. การพัฒนาระบบเฝ้า
ระวังและติดตามการใช้ยา
ต้านจุลชีพ (AMU)

6. ศึกษาวิจัย ส่งเสริม
และให้ความรู้ที่เกี่ยวกับ
การจัดการการดื้อยา
ต้านจุลชีพ ประสานงาน
ต่างประเทศ

5. พัฒนาบุคลากรเพื่อ
รองรับการดำเนินงานการ
แก้ปัญหาคาการดื้อยา
ต้านจุลชีพ

4. การกำกับดูแลด้าน
กฎหมายในการใช้
ยาต้านจุลชีพ

1.พัฒนาโครงสร้างและกลไกการขับเคลื่อนงาน ด้านการจัดการการค้าสัตว์

- คณะกรรมการนโยบายการค้าสัตว์แห่งชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 86/2560 ลงวันที่ 10 มี.ค. 2560 ที่มีรองนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน มีอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นกรรมการและเลขานุการร่วมและคณะอนุกรรมการด้านต่างๆ
- คณะทำงานชุดเฝ้าระวังเชื้อสัตว์ทางห้องปฏิบัติการ
- คณะกรรมการและคณะทำงานควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหาเชื้อสัตว์
- คณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหาเชื้อสัตว์ ในระดับเขต

2. การพัฒนาระบบเฝ้าระวังและติดตาม เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ (AMR)

- จัดทำแผนเฝ้าระวัง เชื้อดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์ โดยสอดคล้องกับข้อกำหนดขององค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE)
- ตรวจวิเคราะห์เชื้อโดยวิธีมาตรฐาน (standardized method) โดยมีการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับเจ้าหน้าที่ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- การสุ่มเก็บตัวอย่างเนื้อและลำไส้สุกร/ไก่เนื้อ ทั่วประเทศเพื่อเฝ้าระวังการดื้อยาของเชื้อแบคทีเรีย

3. การพัฒนาระบบเฝ้าระวังและติดตาม การใช้ยาต้านจุลชีพ (AMU)

- ติดตามข้อมูลการใช้ยาต้านจุลชีพในภาคปศุสัตว์ (Antimicrobial consumption) โดยวิธีการประมาณปริมาณการใช้ยาจากการขายยา (Whole sale) แล้วนำมาคำนวณเป็นค่า mg/PCU (ร่วมกับสมาคมธุรกิจเวชภัณฑ์สัตว์)

3. การพัฒนาระบบเฝ้าระวังและติดตาม การใช้ยาต้านจุลชีพ (AMU)

- เฝ้าระวังและตรวจสอบคุณภาพยาสัตว์ โดยเก็บตัวอย่างยาสัตว์จากร้านขายยาสัตว์ทั่วประเทศ
- เฝ้าระวังและตรวจสอบสารตกค้างกลุ่มยาต้านจุลชีพในผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
- ส่งเสริมการระบบความปลอดภัยทางชีวภาพและการปฏิบัติที่ดีตลอดห่วงโซ่การผลิต

4. การกำกับดูแลด้านกฎหมาย ในการใช้ยาต้านจุลชีพ

- จัดประเภทยาต้านจุลชีพ (Reclassification) เพื่อจำกัดช่องทางการกระจาย/การใช้ยา (ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา)
- ห้ามใช้ยาต้านจุลชีพทุกชนิดผสมอาหารสัตว์เพื่อวัตถุประสงค์ในการเร่งการเจริญเติบโต
- ห้ามยา เกล็ดซเคมีภัณฑ์ บางตัวผสมในอาหารสัตว์
- จัดทำร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การควบคุมการผลิต นำเข้า ขาย และใช้อาหารสัตว์ที่มียา
- ติดตามการใช้ยาในสัตว์ ภายใต้มาตรฐานฟาร์ม
- กำหนดให้สัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มกำกับดูแลการใช้ยาในฟาร์ม
- การดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ฝ่าฝืนตาม พรบ.ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 และ พรบ.ยา พ.ศ. 2510

5. พัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการดำเนินงาน การแก้ปัญหาคาการดื้อยาต้านจุลชีพ

- จัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาคาการดื้อยาในสัตว์ให้กับเจ้าหน้าที่ในส่วนกลางและภูมิภาค
- จัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการทางห้องปฏิบัติการ (สสช. สตส. และ ศวพ.)
- ฝึกอบรมสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มและหลักสูตรเพิ่มสมรรถนะ
- ฝึกอบรมหลักสูตรสัตวแพทย์ผู้ควบคุมระบบการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา

6. ศึกษาวิจัย ส่งเสริมและให้ความรู้ที่เกี่ยวกับการจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพ

- โครงการความร่วมมือการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสม ในระบบการผลิตสินค้าปศุสัตว์ เพื่อลดปัญหาเชื้อดื้อยาในภาคเหนือตอนบน (ปศุสัตว์เขต 5) ขยายผลทั่วประเทศ
- โครงการเลี้ยงสัตว์โดยไม่ใช้ยาปฏิชีวนะในระบบการผลิตสินค้าปศุสัตว์ (Antibiotic free)
- โครงการศึกษาการใช้สมุนไพรและผลิตภัณฑ์ทางเลือก
- โครงการพัฒนาแนวปฏิบัติในการใช้ยาต้านจุลชีพอย่างเหมาะสมในปศุสัตว์ (ร่วมกับสัตวแพทยสภา)
- โครงการฝึกอบรมและให้ความรู้กับเกษตรกรให้ตระหนักถึงปัญหาเชื้อดื้อยาและมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ยาต้านจุลชีพได้อย่างถูกต้อง

6. ศึกษาวิจัย ส่งเสริมและให้ความรู้ที่เกี่ยวกับการจัดการ การดื้อยาต้านจุลชีพ

- การดำเนินงานโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างปศุสัตว์และ FAO “Enhancing National Capacities for Antimicrobial Resistance Risk Management in Animal Food Production in Thailand”

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาในอาหารสัตว์

ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558

1. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะหรือคุณสมบัติของวัตถุที่ห้ามใช้ผสมในอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558
2. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวัตถุที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในอาหารสัตว์ พ.ศ. 2559
3. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์ ปริมาณการใช้ และเงื่อนไขในการห้ามผลิต นำเข้า หรือขายอาหารสัตว์ พ.ศ. 2559
4. ร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ผสมยาที่ห้ามผลิต นำเข้า ขาย และใช้ พ.ศ.

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดชื่อ ประเภท ชนิด ลักษณะหรือคุณสมบัติของวัตถุที่ห้ามใช้ผสมในอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558

- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 132 ตอนพิเศษ 193 ง วันที่ 21 สิงหาคม 2558 (หน้า 3)
- มีผลบังคับใช้วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2559
- ห้ามใช้ยาต้านจุลชีพทุกชนิดผสมลงในอาหารสัตว์ในวัตถุประสงค์เพื่อเร่งการเจริญเติบโตหรือเพิ่มประสิทธิภาพการใช้อาหารสัตว์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดวัตถุที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในอาหารสัตว์ พ.ศ. 2559

- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 133 ตอนพิเศษ 18 ง วันที่ 22 มกราคม 2559 (หน้า 27)
- มีผลบังคับใช้วันที่ 23 มกราคม 2559
- ห้ามใช้ เกล็ดเชมิภัณฑ์ เกล็ดของเกล็ดเชมิภัณฑ์ เกล็ดเชมิภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูปที่เป็นสารออกฤทธิ์หรือมีส่วนผสมของสารออกฤทธิ์ ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของยาที่สามารถมีฤทธิ์บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของมนุษย์หรือสัตว์ เป็นส่วนผสมในอาหารสัตว์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดวัตถุที่ห้ามใช้เป็นส่วนผสมในอาหารสัตว์ พ.ศ. 2559

■ ห้ามใช้ ยา เกล็ดเคมีภัณฑ์ เกลือของเกล็ดเคมีภัณฑ์ เกล็ดเคมีภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป และเคมีภัณฑ์เป็นส่วนผสมในอาหารสัตว์ ดังนี้

- กลุ่มเบต้าอะโกนิสต์
- กลุ่มไนโตรฟูแรนส์
- กลุ่มไนโตรอิมิดาโซล
- คลอแรมเฟนิคอล
- อะโวพาร์ซิน
- คาร์บาดอกซ์
- โอลาควินดอกซ์
- ไดเอทิลสตีลเบสโทรล
- เมลามีนหรือสารในกลุ่มเมลามีน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาในอาหารสัตว์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวัตถุที่เติมในอาหารสัตว์
ปริมาณการใช้ และเงื่อนไขในการห้ามผลิต นำเข้า หรือขายอาหารสัตว์ พ.ศ. 2559

ข้อ 13

- ยาป้องกันโรคต้องได้รับการขึ้นทะเบียนตำรับยา
- กำหนดชนิด ปริมาณ ที่ใช้ยาป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ ผสมในอาหารสัตว์สำหรับสัตว์ปีก
- ห้ามใช้ยาป้องกันโรคชนิดอื่นๆผสมในอาหารสัตว์
- ระยะเวลาอายุต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุเป็นไว้ในฉลากและตำรับที่ขึ้นทะเบียนไว้

ไก่เนื้อ

- * ดีโคควินेत
- * โรবেনิดีน ไฮโดรคลอไรด์
- * โมเนนซิน
- * ซาตินโนไมซิน
- * ลาซาโลซิด
- * มาควรามินิน

- นาราซิน
- ฮาโลฟิวจินอน ไฮโดรโบรไมด์
- ไคคลาซูริล
- เซมควรามิซิน โซเดียม
- นาราซินและนิการ์บาซิน
- นิการ์บาซิน

ไก่ไข่

- โมนเนนชิน
- ซาติโนไมชิน
- ลาซาโลซิค
- ไคคลาซูริล

ร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดลักษณะละเอียดของอาหารสัตว์ที่ผสมยาที่ห้ามผลิต นำเข้า
ขาย และใช้ พ.ศ.

- มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และสองปีนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้
- ประกอบด้วย 9 ข้อ

ร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดลักษณะละเอียดของอาหารสัตว์ที่ผสมยาที่ห้ามผลิต นำเข้า
ขาย และใช้ พ.ศ.

คำนิยาม

ยาที่ห้ามใช้ผสม
อาหารสัตว์

สถานที่เลี้ยงสัตว์
ของตนเอง

โรงงานผลิตอาหารสัตว์

ร้านขายอาหารสัตว์

คำ นิยาม

ร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ยา : ตามกฎหมายยา
- ยาต้านแบคทีเรีย : ฆ่า ทำลาย ยับยั้ง แบคทีเรีย
- ยาต้านจุลชีพ : แบคทีเรีย รา ไวรัส พยาธิ โปรโตซัว
- สถานที่เลี้ยงสัตว์ของตนเอง : สุกร(500 ตัว)สัตว์ปีกเนื้อ (5,000 ตัว) สัตว์ปีกไข่(1,000 ตัว)
- สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม : ตามประกาศกรมปศุสัตว์
- สัตวแพทย์ผู้ควบคุมระบบการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา : ผู้ประกอบวิชาชีพชั้นหนึ่ง /กรมปศุสัตว์กำหนดคุณสมบัติ
- ใบสั่งใช้ยา : สัตว์แพทย์ควบคุมฟาร์มเขียน(อายุ 60 วัน)
- การป้องกันโรค : การให้ยากับสัตว์ที่มีสุขภาพดี ไม่มีอาการทางคลินิก

ร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ยาที่
ห้ามใช้
ผสม
อาหาร
สัตว์

- ยาที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยา
- กลุ่ม Cephalosporins
- กลุ่ม Polymyxins
- กลุ่ม Penicillin
- กลุ่ม Fluoroquinolones
- Fosfomycin
- ยาต้านแบคทีเรียที่ใช้ในระดับต่ำกว่าที่ระบุในตำรับ

-ใช้ในวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันโรค
-ผสมกันตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป
(รายชื่อยาตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด)

ร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผลิตอาหารสัตว์
ผสมยาต้าน
แบคทีเรีย
สำหรับสถานที่
เลี้ยงสัตว์ของ
ตนเอง

(สุกร 500 ตัว สัตว์ปีก
เนื้อ 5,000 ตัว สัตว์ปีก
ไข่ 1,000 ตัว)

- มีใบสั่งใช้ยา/หลักฐานการสั่งซื้อยาลงนามโดยสัตวแพทย์ควบคุมฟาร์ม(เก็บไว้ที่สถานที่ผลิต 3 ปี)
- จัดแจ้งเป็นผู้ผลิตอาหารสัตว์ผสมยา : ระบุรายชื่อ จำนวน สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม/สัตวบาล
- มีระบบควบคุมการผลิตและจัดเก็บเอกสาร
- มีเครื่องมือในการผลิต/การบำรุงรักษา/ตรวจคุณภาพ
- ทำรายงานสรุปปริมาณการใช้ยาปีละครั้ง (สัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มลงลายมือชื่อ)
- มีการทดสอบการกระจายอย่างสม่ำเสมอ (Homogeneity) และ การทดสอบการปนเปื้อนข้ามCarryover รายงานปศุสัตว์จังหวัดปีละครั้ง

โรงงานผลิต อาหารสัตว์ที่ ผสมยาต้าน จุลชีพ

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- มาตรฐาน GMP/จดแจ้ง
- ผลิตอาหารสัตว์ผสมยาต้านแบคทีเรียตามใบสั่งใช้ยา(ยกเว้นอาหารสุกร นน.ไม่เกิน 25 กก.ซึ่งมียาต้านแบคทีเรียไม่เกิน 2 ชนิด)
- มีสัตวแพทย์ควบคุมระบบการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา ลงนามในหลักฐานการสั่งซื้อยา(ต้องไม่ใช่สัตวแพทย์ผู้ออกใบสั่งใช้ยา)
- มีเครื่องมือในการผลิต/การบำรุงรักษา/ตรวจคุณภาพ
- มีการเก็บรักษายาที่ถูกต้อง/มีการทดสอบปริมาณยาหลังผสม
- ฉลากต้องระบุรายละเอียด เช่น ชนิด ปริมาณ ข้อบ่งใช้ ระยะเวลาให้และหยุดยา ข้อห้าม ข้อควรระวัง เป็นต้น
- มีระบบตรวจสอบย้อนกลับได้
- มีการทดสอบการกระจายอย่างสม่ำเสมอ (Homogeneity) และการทดสอบการปนเปื้อนข้าม Carryoverรายงานปศุสัตว์ปีละครั้ง
- ทำรายงานสรุปปริมาณการใช้ยาปีละครั้ง(สัตวแพทย์ควบคุมฟาร์มลงลายมือชื่อ)
- ColistinและAmoxicillinต้องทดสอบการดื้อยา(Salmo,E-coli)

ร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ร้านขาย อาหารสัตว์ ควบคุมเฉพาะ

- ขายอาหารสัตว์ที่ผสมยาต้านแบคทีเรียให้กับผู้ซื้อที่มีใบสั่งใช้ยาเท่านั้น(สัตว์แพทย์ควบคุมฟาร์มหรือสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง)เพ่ายกเว้น อาหารสุกรน้ำหนักไม่เกิน 25 กิโลกรัมซึ่งมียาต้านแบคทีเรียไม่เกิน 2 ตัว
- จัดให้มีฉลากหรือเอกสารมอบให้ผู้ซื้อ/ทำบันทึกการซื้อขาย
- เก็บใบสั่งใช้ยา ฉลากหรือเอกสารเก็บครอบรอบปีของใบอนุญาตขายอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะ

ร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ขายอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่มีลักษณะ
ดังต่อไปนี้ นำไปวางจำหน่ายในร้านขายอาหารสัตว์

- (๑) หัวอาหารสัตว์ที่ผสมยาต้านแบคทีเรีย
- (๒) อาหารสัตว์ที่ผสมยาดังต่อไปนี้
- (ก) ยากลุ่มโพลีมิกซิน (**Polymyxins**)
- (ข) ยากลุ่มเพนิซิลลิน (**Penicillins**)
- (ค) ยากลุ่มฟลูออโรควิโนโลน (**Fluoroquinolones**)
- (ง) ยาฟอสโฟมัยซิน (**Fosfomycin**)
- (จ) ยากลุ่มเซฟาโลสปอริน (**Cephalosporins**)

ร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ขยายอาหารสัตว์ควบคุมเฉพาะที่มี
ลักษณะดังต่อไปนี้ นำไปวางจำหน่ายในร้านขายอาหาร
สัตว์(ต่อ)

(๓) อาหารสัตว์ที่ผสมยาต้านจุลชีพ
สำหรับสุกรขุนน้ำหนักตั้งแต่ ๙๐ กก.ขึ้นไป
สำหรับสัตว์ปีกระยะสุดท้าย
สัตว์ปีกระยะให้ไข่เพื่อการบริโภค

(๔) อาหารสัตว์ที่มีส่วนผสมของยาต้านแบคทีเรียก่อน
ได้รับหลักฐานใบสั่งใช้ยาสำหรับอาหารสัตว์ชุดดังกล่าว ยกเว้นอาหารสัตว์
สำหรับสุกรน้ำหนักไม่เกิน ๒๕ กิโลกรัม ซึ่งมียาต้านแบคทีเรียไม่เกิน ๒ ชนิด

ร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรณีในช่วงระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้
บังคับ หากผู้ผลิตอาหารสัตว์เพื่อใช้กับสัตว์ในสถานที่
เลี้ยงสัตว์ของตนเองไม่มีสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม

ให้ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่งทำ
หน้าที่ตามประกาศนี้ในฐานะสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม

ประกาศเกี่ยวกับอาหารสัตว์ผสมยา

- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง วัตถุที่ได้รับการยกเว้นไม่
เป็นยา (ฉบับที่ 35) พ.ศ. 2560 (มีผลบังคับใช้ 31 ธันวาคม 2560)

“ให้ยาที่ได้รับอนุมัติขึ้นทะเบียนตำรับยาสำหรับผสมอาหารสัตว์ที่นำไปผสมกับ
อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูป หรือหัวอาหารสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุม
คุณภาพอาหารสัตว์ที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการเกษตร ให้อาหารสัตว์ที่ผสมยานั้น
ได้รับการยกเว้นจากการเป็นยา”

การควบคุมการใช้ยา Colistin ในฟาร์ม

กรมปศุสัตว์มีหนังสือลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560

กรมปศุสัตว์จึงขอให้สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มดำเนินการดังต่อไปนี้

- ห้ามสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มสั่งหรือใช้ยา Colistin ผสมอาหารหรือละลายน้ำให้สัตว์กิน เพื่อเป็นการป้องกันโรคอย่างเด็ดขาด
- หากสัตว์มีอาการป่วยให้สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มใช้หลักวิชาการทางสัตวแพทย์ในการรักษา หากจำเป็นต้องใช้ยาปฏิชีวนะให้ใช้ยาปฏิชีวนะที่ไม่ใช่ Colistin เป็นลำดับแรก ส่วนยา Colistin จะใช้ได้ต่อเมื่อไม่มียาปฏิชีวนะชนิดใดใช้แล้วได้ผล
- ให้สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มรายงานการใช้ยา Colistin แก่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่เมื่อมีการใช้ยาดังกล่าว
- ให้สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มคัดกรองและตรวจสอบอาหารสัตว์สำเร็จรูปที่ใช้เลี้ยงสัตว์จะต้องไม่มียา Colistin ผสมอยู่ โดยให้มีการเก็บตัวอย่างอาหารสัตว์ส่งตรวจเพื่อพิสูจน์ทางห้องปฏิบัติการเป็นระยะ
- กรมปศุสัตว์จะจัดเจ้าหน้าที่สุ่มเข้าฟาร์มเลี้ยงสัตว์เพื่อตรวจสอบการใช้ยา Colistin หากพบว่าการใช้ที่นอกเหนือจากที่กำหนด จะพิจารณาสถานะของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มนั้น

กองควบคุมอาหารและยาสัตว์ กรมปศุสัตว์

91 หมู่ 4 ถนนติวานนท์ ตำบลบางกะดี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

โทร 0 2159 0406 E-mail : afvc@dld.go.th